

REDAKCJA
 Plac Katedralny № 4.
 Adres Telegramowy: WILNO.—KURJER.
 Skrzynka pocztowa № 96. — Telefon № 129
 Redaktor przyjmuje od 1 do 2 po południu.

KURJER LITEWSKI

ADMINISTRACJA
 Plac Katedralny № 4
 Otw. od 10 — 4 po połud.
 W niedziele od 9—10^{1/2}, rano.
 Skrzynka pocztowa № 96 — Telefon № 129

WARUNKI PRENUMERATY
 wraz z tygodnikiem „Życie Naszycie”

	Rocznie.	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—78
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	250	—84
ZAGRANICĄ	14—	7—	4—	150

Prenumerata przyjmuje się tylko za całe miesiące, licząc od 1-go.
 Zmiana adresu 20 kop. Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Rękopisów — nie sastrzeżonych do swrotu — nie przeobraża.

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI
 Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.
 Wydawnictwa rok piąty.

CENY OGŁOSZEŃ:
 Nadane na wiersz garmoniowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-ej stronie na wiersz garmoniowy lub jego miejsce 50 kop.
 Ogłoszenia na wiersz garmoniowy lub jego miejsce 30 kop.
 Nierówny za wiersz garmoniowy lub jego miejsce na 1-ej str. 30 k., po tekście 30 k.
 2 tydziele tawaryzkiego. Zawiadomienia do 10 wierszy—3 rub.
 Ogłoszenia z wyjątkiem na wiersz garmoniowy lub jego miejsce 15 kop.
 Długość ogłoszenia za każdy wiersz 3 kop., najniżej 30 kop.
 Poady i prace 3-krotne ogł. 20 wierszów 1 rub.

Za dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rub. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej. Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. Ogłoszenia przyjmuje się tylko do godz. 12 w południe.

REDAKTOR WOJCIECH BARANOWSKI. **KIEROWNICZKA LITERACKA ELIZA ORZESZKOWA.** **SEKRETARZ LUDWIK ABRAMOWICZ.**
 Numer pojedynczy 5 kop. Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

Przypominamy Sz. Prenumeratorom, że czas odnowić przedpłatę:
 na kwartał I _____
 na półrocze I _____
 na rok 1910 _____
 Uprasza się o wczesne zamówienia celem uniknięcia opóźnień w przesyłce.

W SOBOTĘ KONCERT ks. Gruberskiego.
 Teatr Polski. W sobotę 19 grudnia 1909 r.
 W TEATRZE MIEJSKIM.
 Ósmy gościnny występ M. Łaskiej. Pierwszy raz
„NCC POŚLUBNA”
 farsa w 3 akt.
 Jutro o 2 pp. przedst. ludowa, wiecz. „Biedna dziewczyna” (w Sali).

Sala koncertowa. Ogród Botaniczny.
 Dyrekcja I. A. Szumana. Telefon 364.
 Dzisiaj zajmujący nowy program. Wieczór sensacyjnych nowości.
 Koncert od godz. 10 wiecz. — Reżyser L. Gurewicz

Teatr R. SZTREMERA Wielka № 74
 Tydzień 13-ty. **OSTATNIE NOWOŚCI**
 CZĘŚĆ 1-sza
 1) Berlin. 2) Dziki łód Bol-H. 3) Lampa (komicz.)
 CZĘŚĆ 2-ga:
 1) Polowanie na niedźwiedzie białe. 2) Epizod z epoki Dymitra Dońskiego.
 CZĘŚĆ 3-cia:
 1) Zabraniam całować. 2) Zemsta szewca
 Salonorkiestra pod dyrekcją pana Dyszkiewicz.
 Zdejmowanie palotów i kaloszy nie obowiązuje.

OBICIA MEBLOWE FIRANKI. PORTJERY
 i t. p. najlepiej kupować
u Giełżyńskiego, Warszawa, Bracka 20, telef. 30-84.

DOM HANDLOWY ANT. STĘPKOWSKI
 Wilno, 8-to Jereki pr. № 20, telef. 303
 poleca znakomite **WINO szampańskie DUC de MONTEBELLO**
 sec, extra Dry, American.
 Pp. Handlującym rabat.

PODAREK na GWIAZDKĘ KSIĄŻKA
 przez Antoniego Teslara
 Kuchmistrza s. p. J. E. Namiestnika hr. Andrzeja Potockiego
„Kuchnia Polsko-Francuska”
 Daje to obejmuje 860 przepisów jasno napisanych, wielu nieznanych, wykładowych i technicznych, doborowych, a wypróbowanych, dla Dzieci, Słabych, wszelkie przyjeżdża, Wigilijne, Świąteczne, białe, rauty, wesela, konserwy, znakomite wina owocowe i wiadomości praktyczne. Za nadaniem 3 rub. opr. w płótno, złoczone, — 250 w karton odwrótnie odsyłamy opłaconą. Antoni Teslar, Kraków, Michałowski 13. 5—5—453a

F. WORONIECKI
 Warszawa — ulica Czysta № 2. 12—6—417a
ZEGARKI i ZEGARY w wielkim wyborze.
 Zegary gospodarskie, kontrolery i wieżowe.
 Łańcuchy, dewizki i papierońnice.

ISTNIEJĄCY OD 1805 ROKU Zakład Ogrodniczy C. ULRICH
 Warszawa, Ceglana 11
 zawiadamia, że ilustrowane cenniki nasion i narzędzi ogrodniczych wysyła i wysyłać się na żądanie bezpłatnie.

Planat & Co
 COGNAC.
 Ządać w pierwszorzędnym Handlach Win i Restauracjach 6 4 1242

Massaż ogólny szwedzki dla mężczyzn i kobiet. Przyjmuje u siebie od 11—1 i 5—7 wieczorem, na żądanie uczęszcza do chorych. Za walna 16 m. 10, wejście z ulicy nad mieszkaniem d-ra Świężyńskiego. 429a **K. BRZOSTOWSKA**
SAGRADA BARBER wzmacnia żołądek i łagodnie przeczyszcza

„Kurjer Litewski”
 „Największy dziennik polityczny i literacki na Litwie i Białej Rusi.”
 „KURJER LITEWSKI” posiada bogaty dział literacki, pozostający pod kierownictwem znakomitej pisarki **Elizy Orzeszkowej**. „KURJER LITEWSKI” we wszystkich sprawach politycznych i społecznych jest informowany u źródła.
 „KURJER LITEWSKI” podaje sprawozdania z życia całej Polski i Europy, posiadając wszędzie własnych korespondentów.
 „KURJER LITEWSKI” w dziale publicystycznym ma przyrządzone wspólnie z „Kurierem” Bolesława Prusa, Br. Bouffaha, Lud. Gren dyszyńskiego, Ludwika Strasze wicza i w. in.
 „KURJER LITEWSKI” — czytelnikom swoim udziela bezpłatnych porad prawnych w sprawach, dotyczących organizacji życia publicznego, lub utrudnień prawn-administracyjnych.
 „KURJER LITEWSKI” drukować będzie wielką powieść niezrównanego twórcy „Chłopów” **Wł. St. Reymonta** p. t. „Wampir”.
 „KURJER LITEWSKI” zamieści oryginalną powieść słynnego poety i powieściopisarza **Jerzego Żuławskiego** „Stara Ziemia”.
 „KURJER LITEWSKI” drukować będzie ciekawą i pełnąartyzmu powieść **Conrada (Korzeniowskiego)** „Banita”.
 „KURJER LITEWSKI” dodaje co miesiąc bezpłatnie tom zajmującej powieści Inb romansu.

„TYGODNIK ILLUSTROWANY”
 z dodatkami
 każdy prenumerator „Kurjera Litewskiego” otrzymuje z dotychczasowym ustępstwem w cenie.
 Warunki prenumeraty
 „Kurjera Litewskiego” z dodatkiem książkowym.
 W WILNIE:
 Rocznie. Półrocz. Kwartal. Miesięcz.
 8— 4— 2— —70
 Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ:
 10— 5— 250 —84
 ZA GRANICĄ:
 16— 8— 4— 150
 Za ekspedycję dodatku książkowego (co miesiąc tom) dla zamiejscowych kop. 10 od tomu.
 Zmiana adresu 25 kop. Za odnośnienie do domu kop. 10 miesięcznie.

Nowy odgłos konfliktu.
 Echa alarmów wojennych, dolaające nas z Dalekiego Wschodu, zaczęły ostatnio cichnąć. Sprawy to nie komunikat p. Izwołskiego. Ten — przeciwnie — utwierdził opinię publiczną w przekonaniu, że pogłoski i obawy na realnych opierają się podstawach. Gawędy przymilki z innego powodu, a m. dlatego, iż zbrają do omawiania nowych faktów. Japonia z pośpiechem się zbroi, powiększa armję, buduje fortece, bada wybrzeża, zapenia łąd stały masą szpiegów i kolonizuje go rezerwistami — tego powtarzać bez końca nie można.
 To też ostatnio zaczęto nie tylko spokojnie w przyszłość spoglądać, ale nawet głośnie odezwały się prognozy raczej optymistyczne. Rosja i tak — mówiono — cierpi na chorobę przestężeń, do nowej zaś wojny wcale przygotowana nie jest; awantury więc szukać nie będzie. Z drugiej strony i Japonia niewiele mogłaby od przeciwniczki swej otrzymać. Obszary, które dąbiły się Rosji odebrać: druga połowa Sachalinu, Kamczatka, wybrzeże oceanu — wszystko to ziemia nieogrodzona, do eksploatacji trudna, zwłaszcza dla japończyka, w którego ojczyźnie wiosna trwa pół roku, a drugie pół roku lato i jesień, gdzie wiecznie kwitną kwiaty, a drzewa nie przestają się zielenić.
 Na tych i tym podobnych przesłankach zaczęto opierać coraz to

nowe hipotezy, mające wyjaśnić obecną sytuację. W rezultacie prawie ustalilo się przekonanie, że Japonia wojny z Rosją nie pragnie. Jeżeli zaś postępowaniem swem daje powód do obaw, czyni to z pobudek dyplomatycznych. Idzie jej mianowicie o utrwalenie sojuszu swego z Chinami na wypadek zatargu ze Stanami Zjednoczonymi. W tem dwuprzemyrzu nie Japonia, ale Chiny zwrócone być mają czołem przeciw Rosji. Dyplomaci tokijski mieli też skutecznie odświeżyć i rozniecić pretensje Pekinu do północnego sąsiada.
 I rzeczywiście, odpowiedź rządu chińskiego na notę rosyjską w sprawie Mandżurji przypuszczenia powyższe czyni bardzo prawdopodobnymi. Już sam ton tej odpowiedzi, męski, stanowczy, dawał wiele do myślenia. Najważniejsza jest jednak treść owego dokumentu. Chiny występują tu bardzo energicznie i protestują przeciw pogłębieniu rosyjskim na sprawę poruszoną w nocie. Nie uznają one w ogóle żadnych praw Rosji do administrowania w Charbinie, jako też i w innych miastach mandżurskich. Protokoły rokowań pokojowych w Portsmouth rządu pekińskiego, do niczego nie obowiązują. Wreszcie w odpowiedzi oświadczone, że Chiny przystępują do objęcia opieki i kontroli nad wszystkimi kolejami w Mandżurji.
 A więc Japonia — jak widzimy — przeciw Rosji wysunęła zręcznym manewrem Chiny. Przrzekasz im oddać półwysp Kwantuński i przywrócić chiński zarząd cywilny w Laotungu, zbudziła w Pekinie chęć odzyskania całej Mandżurji. Dla siebie zatrzymała ona, jak wiemy, tylko Port Artura i Tairen (Dalny) które mają stanowić podstawę operacyjną armji japońskiej w razie jakiegokolwiek konfliktu na lądzie azjatyckim.

Ten stan rzeczy pozwala ambasadorom japońskim zapewniać dziś rządy europejskie, że państwo mikada żadnych planów agresywnych nie ma i Rosji wcale nie zaciepnia. Idzie jedynie o to, by teraz Rosja nie zaczepiała Chin, t. j. by — krótko mówiąc — zwróciła im północną Mandżurję. Tyle tylko.
 Tym sposobem sprytni dyplomaci tokijski przeciwstawili Rosji Chiny, a sami rozpoczną teraz gawędę ze Stanami Zjednoczonymi, państwem, które przegrana wojna może miliardami opłacić, a posiada bajecznie bogate i cudnej piękności wyspy i kraje.
 Nie na Sachalin, nie na Kamczatkę łakomi się Japonia; Hawaj, Filipiny, Jawa, Sumatra — oto co ją nęci.
 Ze gra ta stała się i dla polityków petersburskich widoczna, dowodzą nowe pogłoski o zamierzonej ich akcji. Powtórzyliśmy onegdaj za „Rieczą” wiadomość, jakoby istniał projekt odstąpienia amerykańkom północnej części Sachalinu.
 Byłaby to dość zręczna, aczkolwiek ryzykowna próba zaszachowania planów Japonji. Ta ostatnia, choć z Sachalinu niewielki ma pożytek, poczyniła już olbrzymie nakłady, celem skutecznego eksploataowania posiadanej części tej wyspy, którą w całości zamierza niewątpliwie zdobyć drogą pokojową.
 Polowa rosyjska jest dotychczas całkiem zaniedbana, niewyżytkiwana; stanowi więc podatny teren dla podboju ekonomicznego. Widoki te ustąpiły z chwilą przejścia posiadłości rosyjskiej pod zarząd amerykański. Stąd przypuszczenie, że Japonia stawi opór zamierzonej transakcji.
 W każdym razie widzimy obecnie usiłowanie przyspieszenia — wbrew rachubom Japonji — wypadków, które miały dopiero z czasem się rozwinąć. Rząd tokijski, gotując się do przyszłego starcia ze Stanami Zjednoczonymi, przygotowywał sobie grunt pewny na lądzie azjatyckim i zabezpieczenie ze strony Rosji. Tymczasem Rosja zamierza już obecnie wciągnąć do akcji Amerykę.

Wylania się stąd możliwość powstania i przeciwdziałania sobie dwu sojuszków: japońsko-chińskiego i rosyjsko-amerykańskiego. Niebezpieczeństwo kombinacji takiej na tem polega, iż skłonić może Japonję do podjęcia śmielszych działań już teraz, t. j. przed wygaśnięciem przyrzeczenia z Anglią.
 Rodzi się tylko pytanie, czy Stany Zjednoczone zechcą przyjąć ofertę Rosji w zamian za jej problematyczną pomoc na wypadek zatargu z państwem mikada — tembardziej, że Japonia zdaje się obecnie imponować i budzić lęk w społeczeństwie amerykańskim. Dowodzi tego chociażby niezmiernie ciekawa ksiądzka **Homera Lea**, wybitnego oficera armji Stanów Zjednoczonych. Przewidując w przyszłości konieczność starcia między Japonją a Ameryką, autor zdradza wielką wątpliwość, czy w chwili obecnej republika mogłaby liczyć na zwycięstwo. Japonia — według niego — jest dziś w stanie nasać na Filipiny 200,000 armje wiegdu dni pięciu. W dni 7 zajęć może Hawaj, a w 22 — brzegi Kalifornji.
 Teżynie żołnierza japońskiego Stany Zjednoczone nie mogłyby przeciwstawić odpowiedniego materiału wojennego, już choćby z powodu różnicowości narodowej szeregów. Wogóle praca tak bardzo pesymistycznie oświetla stan sił militarnych Ameryki, której — zdaniem jego — nie pomogłoby nawet współdziałanie... Niemiec.

STRONNICTWO KATOLICKIE.
 Zamiar utworzenia nowego stonnicstwa katolickiego w Królestwie spelnienia, zdaje się, na ničem. Oto grupa osób bliskich tej sprawie ogłosiła charakterystyczne oświadczenie, w którym czytamy:
 „Dnia 30 października 1906, Papież Pius X wystosował własnoręcznie orędzie na ręce kardynała Fischera w Kolonji, stwierdzając, że:
 pozostawia każdemu katolikowi najzupełniejszą i nieograniczoną wolność zapatrywać w tych mianowicie sprawach, które nie wchodzą w zakres religji.
 „W myśl tego orzeczenia Stolicy Apostolskiej sądzimy, że należy ściśle i zasadniczo odgraniczyć sferę religijną od politycznej. W kwestjach religijno-wyznaniowych, chyląc bez sastrzeżeń czoła przed powagą władz, ustanowionych przez Kościół — uważamy za niestuzne, a nawet wręcz szkodliwe stworzenie takiego stonnicstwa, któreby w organizacji swej opierało się na hierarchji kościelnej, a w ten sposób powagę władz kościelnych i winne im posłuszoństwo w rzeczach wiary, przenosiło na grunt spraw świeckich.
 „Upatrywalibyśmy w tem niemale uszczeszerbek dla dobra Kościoła i dla spraw kraju wogóle, gdyby bądź przez niewłaściwe postanowienie, bądź niejasne sformułowanie miało się wyłonić przekonanie, że obowiązkiem każdego katolika jest popieranie politycznych celów stonnicstwa narodowo-katolickiego, lub że dyrektywom tym winno się tak ulegać, jak się ulega powadze Kościoła w sprawach religji.
 „Przeciw wytworzeniu się takich mylnych poglądów z góry jaknajślisniej sastrzeżać się należy.”
 Dalej oświadczenie stwierdza, że w dalszych warunkach politycznych stonnicztwo Narodowo-Katolickie jest wogóle zbyteczne.

W sprawie general-gubernatorstw.
 Sprawa gen-gubernatorstw, już od lat postawiona na wokandzie życia państwowego w Rosji, zbliża się ku ostatecznemu rozwiązaniu. W tym celu obecnie w ministerjum

spraw wewnętrznych ostatecznie się opracowuje specjalny memoriał, który ma być złożony Radzie ministrów na początku roku przyszłego.
 Sprawa skasowania niektórych gen-gubernatorstw właściwie jużby mogła być wniesiona do Rady ministrów dość dawno. Prezes Rady ministrów jest zdecydowanym stronnikiem skasowania. Śród członków gabinetu niema również zbyt gorliwych obrońców zachowania wszystkich, dziś istniejących gen-gubernatorstw. Tylko głównono-zarządający rolnictwem i urządzeniami rolnymi, **Kriwoszejn**, jak mowią, jest obrońcą status quo.
 W ten sposób w Radzie ministrów nie są przewidywane poważniejsze różnice zdań. Niemniej spracie i tu zachodzi potrzeba liczenia się z t. zw. wpływami nieodpowiedzialnymi.
 Silne przeciwdziałanie — jak mówi „Riecz” — ze strony dygnitarzy reakcyjnych w sprawie zniesienia gen-gubernatorstw możnaby wyłomaczyć wcale nie zasadniczymi względami na niezbędność gen-gubernatorstw, a raczej obawami o wzmocnienie wpływu i roli premjera.
 Ten ostatni, jak się zdaje, również domaga się zniesienia niektórych gen-gubernatorstw, lecz nie dlatego, że jest zasadniczo przeciwny tej formie rządzenia tylko ze względu, że gen-gubernatorstwo bywa często poważną przeszkodą do gry bardziej skombinowanej.
 To w pewnej mierze tłumaczy, dlaczego i teraz sprawa nie jest postawiona zasadniczo. Proponuje się tedy nie zniesienie instytucji gen-gubernatorstw w ogólności, lecz jedynie skasowanie niektórych z tych urzędów, a mianowicie: moskiewskiego, wileńskiego, kijowskiego, stepowego i niektórych innych, utworzonych w okresie pogoni za najpotężniejszymi i najenergicznymi środkami walki z buntem.
 Mają być zachowane gen-gubernatorstwa: fińskie, nadmorskie, nadamurskie i warszawskie. To ostatecznie zrazu również miało być ustanowione na liście zakwalifikowanych do skasowania, lecz to pociągnęłoby za sobą poważne skomplikowanie całego pomysłu.
 Gen-gubernatorstwo kijowskie, przedtem uważane również za jedno z poważniejszych i tylko z trudnością podległych zniesieniu, obecnie zostaje wskazane na zniesienie tem chętniej, że gubernie południowo-zachodnie oficjalnie uznane zostały za już o tyle zasymilowane, iż tam ma być również wprowadzony samorząd ziemski.
 Lubo general-gubernatorstwo wileńskie jeszcze nie osiągnęło takiej marki „prawowystawności”, ażeby je zaszczycić ustawą ziemską, to się tłumaczy względami natury nie politycznej, lecz miejscowo-narodowościowej.
 Co się zaś tyczy nastroju politycznego w gen-gubernatorstwie wileńskim, jest on już uznany za dostatecznie spokojny i podatny dla pozostawiania i nadal na łonie ogólnego zarządu administracyjnego wraz z wszelkimi zarządzeniami wyjątkowemi.
 Co się tyczy gen-gubernatorstwa moskiewskiego, głos ogólny stwierdza, że praktyka ostatnich miesięcy dowiodła, iż Moskwa doskonale się obchodzi bez gen-gubernatora, ob jeszcze potęguje i ten względ ważny, iż niema ani cienia żadnego niebezpieczeństwa ze strony inoplemięnców ani też skutkiem ważni narodowościowych. Po za tem Moskwa, jako jedno z większych środowisk życia handlowo-przemysłowego, powinna być wolna od wielu ograniczeń, które towarzyszą wszystkim przejawom życia w tych miejscowościach, gdzie istnieje zarząd general-gubernatorski.
 Najaktualniejszym motywem do zniesienia general-gubernatorstw, jak mowią, jest ostateczny upadek nastroju rewolucyjnego. Stwierdzają to zgodnie raporty naczelników oddzielnych gubernji za r. 1908.
 Raporty te przyszły już wzesząd i wszystkie głoszą, że w ubiegłym roku 1908 nigdzie nie dostrzeżono

chwalila dwie dwunaste czesci budzetu tymczasowego.

Paryz. Senat uchwalil zawotowany przez izbe deputowanych projekt prawa, uprawniajacy zarzadz m. Paryza do zawarcia pozyczki w sumie 900 mil. frankow.

Nastepnie uchwalono dwie dwunaste czesci budzetu tymczasowego.

Paryz. W Izbie deputowanych przyjetly zostal projekt prawa calkowitego zreformowania taryfy celnej.

Przy omawianiu wniosku, dotyczacego rezolucji na rzecz ponownego przyjecia do sluzby, wydalonego za propagande syndykatow urzedniczych, urzednika poczty, prezesa ministrw oswiadczyli, ze jak to juz zaznaczono miesiac temu, ponowne przyjmowanie do sluzby urzednikow nie nalezy do kompetencji Izby i uchwala taka bylaby wyrazieniem nieufnosci dla rządu.

Wniosek odrzucono.

USTAPIENIE CLÉMENTEAU.

Paryz. Clémenteau oswiadczyli, ze ustapię z partji radykalnej i radykalno-socjalistycznej, z powodu, ze komitet wykonawczy tych partji pozwolil sobie na wmieszanie się na rzecz socjalistow na wyborach municypalnych w Tulonie.

Komitet postanowil zarzadzic odpowiednie srodki i doradzic Clémenteau cofniecie swej decyzji.

PRZESILENIE WĘGIERSKIE.

Budapeszt. Cesarz przyjmowal w Wiedniu Lukacsa i Justha.

Justh oswiadczyli po audjencji,

ze wobec znacznej rozniczy zdani, rokowania w sprawie utworzenia gabinetu doznaly zupełnego fiasca.

Budapeszt. Lukacs przyjetly zostal poraz drugi przez cesarza i zawiadomil po audjencji przedstawicieli prasy, ze polozenie jego w charakterze zamianowanego przez korone prezesa ministrw nie uleglo zmianie. Jednakże kombinacja utworzenia gabinetu z Justhem spelnia na niczem, wobec czego Lukacs nawiazal pertraktacje z innymi partjami.

Mówia, ze Justh postawil za podstawowy warunek udzialu swego w utworzeniu gabinetu, zasadnicza zgode cesarza na autonomje celna i bankowa Węgier; cesarz warunku tego nie przyjal.

NOWY GABINET.

Konstantynopol. Ambasador turecki w Rzymie, Hakki-bej, obejmuje stanowisko w wezyra. Do czasu przyjazdu jego pozostaje u wladzy gabinet dotychczasowy. Oczekiwane jest ustapienie Szeik-Ul-Islama i 2 czy 3 ministrw. Członkowie komitetu „Jedność i Postępy” pozostaja wszyscy na swych stanowiskach.

Zmiany w składzie gabinetu wywołane są różnicą zdań między Hilmi paszą a komitetem z powodu nominacji Hakki-beja, bardzo popularnego w sferach komitetowych.

Ustanowiona zostaje najciszej jedna jedność rządu z większością Izby należąca do komitetu, przyczem polityka zewnetrzna i wewnetrzna pozostana bez zmiany.

WRZENIE W INDIACH.

Lahora. Dokonano tu zamachu na zycie komisarza rządu, ktoremu podlozono pod czrw bombę. Sluzacy, ktory podal pocisku, zawierajacy bombę, ma strzaskaną rękę.

Odol. Biezspiecznie najdoskonalsze plukanie

Wyprawa do bieguna poludniowego.

Znany podroznicz angielski, kapitan Scott, podejmuje nowa wyprawa do bieguna poludniowego.

Fundusze juz zostaly zgromadzone: Wyprawa trwać będzie cztery lata.

Kapitan Scott ma zamiary bardzo rozlegle. Pragnie on bowiem zbadać okolice, która poza przeszkodami lodowymi zajmuje teren pomiędzy „Ziemia Edwarde VII” a „Ziemia Wiktorji”, odkryta przez kapitana Scotta w 1903 r., zbadać też ostatecznie zamierza teren, na który pierwsze światło rzucila slawna wyprawa Shackletona.

Wśród członków ekspedycji kapitana Scotta znajduja się uczeni przyrodnicy, biologowie, chemicy i lekarze. Wogóle do ekspedycji należąć będzie szesdziesiąt osób.

Agenci, wyslani przez organizatorów, zakupuja nad Amurem syberyjskie pomy; przygotowuja się również trzy samochody na sanich. Naturalnie nie zapomniano również o psach, niezbednych w tego rodzaju wyprawach.

Wyprawa kapitana Scotta wyruszy za kilka tygodni.

Okret poplynie najpierw do Kardiū, gdzie zaopatrzy się w zapas węgla, potem uda się do Zelandji aż do przyladka „Dobrej Nadziei”.

Ta droga uda się część członków

wyprawy, której woda jednakoze pojedzie przez Kanał Suezki.

GIEŁDA.

Telegramy Handlowe Pet. Agencji Telegraficznej.

Petersburg, dn. 18 grudnia 1909 r.

Nastrój Gieldy

Table with market data including bond yields (renta państwowa, pożyczka wewn.), exchange rates (Londyn, Berlin, Paryz), and other financial indicators.

Ony zboża.

(Telegramy spozajne Pet. Ag. Tel.)

Table with grain prices for various types of wheat (pszenica), rye (żyto), and barley (owies) in different markets like Berlin and London.

Redaktor i wydawca

WOJCIECH BARANOWSKI.

Najtańsze naftowe latarnie

bezpieczeństwa dla stajen, obór, budynków gospodarczych, latarki ręczne naftowe i acetylenowe zupełnie zabezpieczone od wiatru, latarnie (projektory) acetylenowe dla samochodów, o wielkiej sile światła, poleca

„PROMIEN” J. Naimski i Z. Korycki, Warszawa, Włodzimierska № 1. 1075a

Advertisement for 'AZA' cigarettes, highlighting their quality and availability at 'Szyzmań i Duruńca w Wilnie'.

Advertisement for 'Otwarty Nowy Magazyn Kurlandzki' in Wilno, offering various goods and services.

Od stycznia 1910 roku wychodzić zacznie KWARTALNIK LITEWSKI

Wydawnictwo, poświęcone zabytkom przeszłości, dziejom, krajoznawstwu i ludoznawstwu Litwy, Białorusi i inflant

„KWARTALNIK LITEWSKI” służyć będzie sprawie kultury polskiej na Litwie. „KWARTALNIK LITEWSKI” wychodzić będzie cztery razy na rok, w objętości za każdym razem dużego tomu, z ilustracjami.

Advertisement for 'SIWYM WŁOSOM' hair care products, featuring an illustration of a woman's face.

Advertisement for 'MAGAZYN MEBLI p. f. „BAZAR”' in Wilno, offering furniture and home goods.

Advertisement for 'J. WOŁKOWYSKIJ' in Wilno, specializing in furniture and interior decoration.

Advertisement for 'FABRYKA UDOSKONALONEJ PERFUMERJI T-wa „FORNARINA”' in Warszawa, offering perfumes and cosmetics.

Advertisement for '„ECHO”' cigarettes, produced by 'L. SZERESZEWSKIEGO' in Grodnie.

Advertisement for 'WIRÓWKI „GLOBE”' (Swedish spinning machines) by 'TWO „SIERP”' in Mińsk Lit.

Advertisement for 'CUKIERNIA „GEORGE”' in Mińsk Lit., offering various confectionery items.

Advertisement for 'PIOTRA GRUŻEWSKIEGO' in Wilno, offering a variety of wines and spirits.

Advertisement for '„WIECZORY RODZINNE”' (Family Evenings) magazine, featuring children's literature and educational content.

Advertisement for 'S.I. Czepelewiecki i S-wie' in Warszawa, offering high-quality perfumes.

Advertisement for 'Praktyczne, zajmujące i pożyteczne' gifts, including optical and photographic equipment.

Advertisement for 'MAGAZYN CH. DINCESA' in Grodno, offering a wide range of goods and services.

Advertisement for 'Go i gdzie Kupić na podarunek NA GWIAZDKĘ?' (Where to buy gifts for Christmas?), listing various gift options.

Advertisement for '„OPTIK RUBIN”' in Wilno, offering optical services and eyewear.

Advertisement for 'OGŁOSZENIA DROBNE' (Small Advertisements) and 'Interesa hand. i majątk.' (Business and Property Interests).

Advertisement for 'Majątki, lasy i domy do sprzedania' (Real Estate) and 'Posady i prace' (Jobs and Accommodations).

Advertisement for 'Mieszkania' (Housing) and 'Różne' (Miscellaneous) services.

Advertisement for 'Wyroby srebrne i platynowe' (Silver and Platinum Goods) and other luxury items.